

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 79/2022-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKČNÉ ČERNOBIELO], zastúpeného Advokátskou kanceláriou ROMŽA, s. r. o., Hrnčiarska 5, Košice, IČO 51 043 483, proti postupu a uzneseniu Špecializovaného trestného súdu č. k. 7 Tp 17/2021 z 25. septembra 2021 a postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Tost 56/2021 zo 14. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. decembra 2021 domáha vyslovenia porušenia práv zaručených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 47 ods. 2, čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) č. k. 7 Tp 17/2021 z 25. septembra 2021 (ďalej len „uznesenie špecializovaného trestného súdu“) a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Tost 56/2021 zo 14. októbra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv, obe uznesenia zrušil a prepustil ho z väzby na slobodu. Súčasne navrhuje, aby mu ústavný súd priznal náhradu trov konania.
2. Uznesením vyšetrovateľa Národnej kriminálnej agentúry, odboru Východ bolo 15. júla 2021 pod ČVS:PPZ-142/NKA-VY4-2021 podľa § 199 ods. 1 a 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre (okrem iného) pokračovací prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v tomto uznesení.
3. Uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) č. k. VII/3 Gv 106/21/1000-6 z 22. septembra 2021

(ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“) bolo začaté trestné stíhanie a sťažovateľovi vznesené obvinenie pre pokračovací zločin podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b) a ods. 3 Trestného zákona. Skutkový základ trestnej činnosti sťažovateľa mal spočívať:

1) v opakovanom odovzdávaní úplatkov (vo forme finančnej hotovosti v celkovej sume 105 000 eur) v období rokov 2016 – 2020 vtedajšiemu riaditeľovi Národnej jednotky finančnej polície NAKA PPZ predovšetkým na ten účel, aby nebol trestne stíhaný v iných veciach, aby mal zabezpečené aktuálne informácie o trestných konaniach, ktoré sa týkali jeho osoby, jemu blízkych osôb a obchodných spoločností, ktoré boli a mohli byť podozrivé z trestnej činnosti; popritom mali byť sťažovateľovi zabezpečované aj ďalšie neoprávnené výhody a úľavy v trestnom konaní,

2) v odovzdaní úplatku vo forme finančnej hotovosti v sume 70 000 eur v roku 2018 vtedajšiemu riaditeľovi Kriminálneho úradu finančnej správy za to, že bude z titulu svojej funkcie nápomocný z pohľadu problematiky a kompetencií finančnej správy v daňových prípadoch, ktoré sa mali týkať potravinových reťazcov s cukrovinkami.

4. Uznesením špecializovaného trestného súdu bol sťažovateľ podľa § 87 ods. 2 Trestného poriadku postupom podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku vzatý do väzby. Špecializovaný trestný súd zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku nenahradil väzbu sťažovateľa písomným sľubom ani dohľadom probačného a mediačného úradníka.

5. Proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu podal sťažovateľ aj prokurátor sťažnosť. Obe sťažnosti najvyšší súd napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

6. Sťažovateľ 8. februára 2022 ústavnému súdu doručil uznesenie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) č. k. IV/3 Pz 111/21/1000-5 z 26. januára 2022 (ďalej len „uznesenie generálneho prokurátora“), ktorým tento podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku rozhodol, že právoplatným uznesením špeciálneho prokurátora č. k. VII/3 Gv 106/21/1000-29 z 28. októbra 2021 (ďalej len „uznesenie špeciálneho prokurátora“) v časti, ktorou zamietol sťažnosť sťažovateľa podanú proti uzneseniu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/3 Gv 106/21/1000-6 z 22. septembra 2021, ktorým sťažovateľovi vzniesol obvinenie pre skutok 2) tohto uznesenia právne posúdený ako zločin podplácania podľa § 333 ods. 1 a 2 písm. b) a ods. 3 Trestného zákona, bol porušený zákon v neprospech obvineného sťažovateľa. V predmetnej časti uznesenie špeciálneho prokurátora zrušil, rovnako zrušil časť chybného konania, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, vrátane uznesenia o vznesení obvinenia pre skutok 2), a prokurátorovi prikázal, aby o veci znovu konal a rozhodol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Proti postupu a uzneseniu špecializovaného trestného súdu, ako aj proti postupu najvyššieho súdu a napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej sa domáha vyslovenia porušenia čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 47 ods. 2, čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy, čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. c) dohovoru. Sťažnostné námietky koncentruje sťažovateľ do viacerých okruhov.

8. Ako vyplýva z obsahu ústavnej sťažnosti, porušenie svojich práv sťažovateľ vzhláda v prvom rade pre nedostatočný prieskum podmienok väzby. V tejto súvislosti poukazuje na deficit procesného úkonu vznesenia obvinenia (dôvodnosť vznesenia obvinenia) a neexistenciu konkrétnych skutkových okolností zakladajúcich dôvodnú obavu, že bude pôsobiť na svedkov, obvinených či iným spôsobom mať objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, resp. že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Pokiaľ ide o dôvodnosť vznesenia obvinenia, sťažovateľ koncentruje pozornosť na absenciu totožnosti skutku medzi uznesením o začatí trestného stíhania z 15. júla 2021 a uznesením o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia z 22. septembra 2021, porušenie procesnej povinnosti orgánov činných v trestnom konaní vznieť obvinenie bez meškania podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj na „nadkvalifikáciu“ skutku, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie. V ďalších argumentačných líniách sťažovateľ ponúka názor, že špecializovaný trestný súd pri rozhodovaní o väzbe neskúmal, či v konaní, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, neboli porušené jeho práva a či toto porušenie mohlo mať vplyv na predmetné rozhodovanie. Naostatok sťažovateľ poukazuje na nedostatok odôvodnenia uznesenia špecializovaného trestného súdu.

9. Pokiaľ ide o absenciu totožnosti skutku medzi uznesením o začatí trestného stíhania z 15. júla 2021 a uznesením o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia z 22. septembra 2021, z ústavnej sťažnosti v podstatnom vyplýva, že skutok, pre ktorý bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie, a skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, nevykazujú vyžadovanú zhodu v rozhodujúcich znakoch charakterizujúcich konanie sťažovateľa (osobitne, pokiaľ ide o miesto, čas, spôsob či predmet páchania predmetných skutkov) ani spôsobený následok. V tejto súvislosti je sťažovateľ toho názoru, že konštrukcia skutkovej vety uznesenia o začatí trestného stíhania z 15. júla 2021 je natoľko abstraktná, že umožňuje začať trestné stíhanie pre akúkoľvek trestnú činnosť korupčného charakteru páchanú v súvislosti s ovplyvňovaním priebehu vedených či ešte nezačatých trestných konaní.

10. Ďalej sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že trestné stíhanie v jeho veci sa začalo dvakrát, prvýkrát 15. júla 2021 a druhýkrát 22. septembra 2021. V tejto súvislosti prezentuje názor, že chronologicky predchádzajúce uznesenie o začatí trestného stíhania malo byť procesne predpísaným spôsobom zrušené.

11. Porušenie procesnej povinnosti orgánov činných v trestnom konaní vznieť obvinenie bez meškania podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľ konkretizuje tak, že už 15. júla 2021 bol vo veci páchatel' jednoznačne a nezameniteľne špecifikovaný, takže už toho dňa bolo potrebné vykonať aj vznesenie obvinenia tejto osobe. Táto nezákonnosť sa podľa sťažovateľa následne prenáša aj na dôkazy získané v prípravnom konaní.

12. K tvrdenej „nadkvalifikácii“ skutku sťažovateľ uvádza, že zo zabezpečených dôkazov nie je zrejmé, akým spôsobom sa sumár poskytnutých úplatkov ustálil. Sťažovateľ je toho názoru, že tzv. nadkvalifikácia skutkov je motivovaná snahou zvýšiť typovú závažnosť skutkov, a tým vytvoriť materiálny základ pre rozhodnutie o jeho vzatí do väzby.

13. V ďalšej argumentácii sťažovateľ tvrdí, že dôvodnosť trestného stíhania je založená výlučne na výpovediach tzv. kajúcnikov ([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), ktoré sťažovateľ nepovažuje za hodnoverné. Výpoveď [REDACTED] je podľa sťažovateľovho názoru navyše nepravdivá vo vzťahu k samotnej podstate skutkov.

Zabezpečené listinné dôkazy nepovažuje sťažovateľ za spôsobilú dôkaznú materiú. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ podotýka, že týmito námietkami argumentoval v konaní pred všeobecnými súdmi, ale relevantnú odpoveď na ne nedostal.

14. Pokiaľ ide o absenciu dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, sťažovateľ prezentuje názor o tom, že skutočnosti, o ktoré sa väzobné stíhanie opiera, možno subsumovať pod charakter stíhanej trestnej činnosti. Iné skutočnosti neboli podľa mienky sťažovateľa dostatočným spôsobom identifikované.

15. Nedostatok dôvodov tzv. predstihovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľ odôvodňuje v podstate totožnými námietkami. Podotýka, že uznesenie špecializovaného trestného súdu je v tomto smere založené na obave z tzv. kolúzneho správania, teda na charaktere trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný. Ďalej sťažovateľ poukazuje na to, že všeobecné súdy sa nedostatočným spôsobom vysporiadali s jeho obhajobnou argumentáciou.

16. K absencii väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a písm. c) Trestného poriadku sťažovateľ súhrnne uviedol, že napadnuté uznesenie vykazuje znaky arbitrárnosti pre absenciu akýchkoľvek relevantných dôvodov, ktoré viedli k jeho vydaniu.

17. Ďalej sťažovateľ namieta, že špecializovaný trestný súd pri rozhodovaní o väzbe neskúmal, či v konaní, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, neboli porušené jeho práva a či toto porušenie mohlo mať vplyv na avizované rozhodovanie. Z ústavnej sťažnosti v tejto súvislosti v podstatnom rezultuje, že orgány činné v trestnom konaní nerealizovali previerku hodnovernosti výpovedí tzv. kajúcnikov výsluchom sťažovateľa.

18. Nasledujúca sťažnostná argumentácia sa upína na porušenie zásady prezumpcie nevinny. Sťažovateľ argumentuje, že procesná pasivita orgánov činných v trestnom konaní pri previerke dôvodnosti podozrenia, že sťažovateľ spáchal skutok, pre ktorý je voči nemu vedené trestné stíhanie, vo svojich dôsledkoch zakladá aj porušenie zásady prezumpcie nevinny. So vznesením obvinenia sú pre obvineného spojené vážne konzekvencie, preto by orgány činné v trestnom konaní mali pristupovať k vzneseniu obvinenia až potom, keď sa potvrdí dôvodnosť podozrenia s využitím do úvahy prichádzajúcich prostriedkov jeho previerky.

19. Porušenie ustanovení v konaní, ktoré napadnutému uzneseniu bezprostredne predchádzalo, sťažovateľ ďalej vidí v tom, že orgány činné v trestnom konaní zrealizovali výsluch osoby už vopred podozrivej zo spáchania trestného činu v procesnom postavení svedka. Takýto dôkaz je podľa sťažovateľa nezákonný a procesne nepoužiteľný. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na tzv. doktrínu plodov otráveného stromu, podľa ktorej sa neprípustnosť nevzťahuje len priamo na nezákonne získané dôkazy. Neprípustné sú aj akékoľvek iné dôkazy, ktoré boli získané na základe informácií získaných protiprávne, teda dôkazy, ktoré boli získané zo zdroja, ktorý bol otrávený. Nad rámec uvedeného sťažovateľ ďalej ponúkol názor o tom, že dohovor a judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorá oslabuje tzv. doktrínu princípu plodu otráveného stromu, sa v podmienkach Slovenskej republiky so zreteľom na intertemporálne súvislosti novely ústavy vykonanej ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z. neaplikuje.

20. Ako už bolo uvedené, sťažovateľ ústavnému súdu 8. februára 2022 doručil fotokópiu uznesenia generálneho prokurátora, pričom v sprievodnom liste upozornil, že „*predmetný listinný dôkaz*

sa javí podstatným z hľadiska nami uplatnenej námietky absencie jedného z materiálnych dôvodov väzby sťažovateľa“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

21. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

22. Ústavný súd zistil, že ústavnú sťažnosť treba vo vzťahu k označeným ustanoveniam ústavy a dohovoru odmietnuť sčasti pre nedostatok právomoci ústavného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a sčasti pre zjavnú neopodstatnenosť [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.1. K relevancii uznesenia generálneho prokurátora:

23. Ústavný súd považoval z hľadiska dosiahnutia náležitej kvality odôvodnenia svojho uznesenia za potrebné pred tým, než pristúpi k analýze dôvodov napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v medziach vytýčených samotným sťažovateľom v ústavnej sťažnosti, vysporiadať sa so skutočnosťou, že sťažovateľ po podaní ústavnej sťažnosti predložil ústavnému súdu uznesenie generálneho prokurátora, ktorým argumentuje v prospech dôvodnosti ústavnej sťažnosti, a to v rovine materiálneho dôvodu jeho väzby.

24. Z odôvodnenia uznesenia generálneho prokurátora vyplýva, že dôvodom čiastočného vyhovenia podnetu sťažovateľa na prieskum podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku boli nasledovné závery:

- a) vyšetrovacie úkony vykonané v období medzi začatím trestného stíhania „vo veci“ a vznesením obvinenia (výsluchy Beňu, Petrova, ako aj opakované výsluchy Ing. Slobodníka a JUDr. Makóa) sú nezákonné a v trestnom konaní nepoužiteľné, pretože skutok v uznesení o začatí trestného stíhania bol natoľko jednoznačne personifikovaný sťažovateľom, že už na základe tohto uznesenia bol materiálne obvinený, hoci mu formálne vznesené obvinenie ešte nebolo, a preto nemohol uplatniť obhajobné práva podľa § 34 Trestného poriadku,
- b) výsluchy [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v období do vznesenia obvinenia boli vykonané v rozpore s Trestným poriadkom, pretože boli vypočúvaní v procesnom postavení svedkov, hoci „od začiatku trestného konania v predmetnej veci bolo totiž zrejmé, že [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sú ako prijímatelia úplatkov od [REDAKOVANÉ] osobami dôvodne podozrivými zo spáchania trestného činu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, čo je napokon vo vzťahu k [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] explicitne vyjadrené aj v obede 1) samotného uznesenia po začatí trestného

stíhanie z 15.7.2021...“; pritom vyšetrovací spis podľa zistenia generálneho prokurátora neobsahuje žiadny záznam o dočasnom odložení vznesenia obvinenia uvedeným dvom osobám,

- c) výpovede svedka [REDAKOVANÉ] týkajúce sa výšky úplatku sú vnútorne rozporné, na základe čoho nebolo možné ustáliť sumu úplatku, preto obhajobná námietka o „nadkvalifikácii“ trestného činu je dôvodná; navyše výpoveď [REDAKOVANÉ] má charakter „nevierohodného a osamoteného dôkazu“.

25. Na rekapitulovaných dôvodoch bol založený výrok uznesenia generálneho prokurátora (sumarizovaný v bode 6). Vo vzťahu ku skutku 1) však generálny prokurátor konštatoval, že obvinenie je založené aj na listinných podkladoch (dokumentácia z operatívno-pátracej činnosti, skutočnosti zistené výsluchom [REDAKOVANÉ] v zmysle § 196 ods. 2 Trestného poriadku, skutočnosti vyplývajúce z trestného oznámenia [REDAKOVANÉ] zo 16. septembra 2021), ktoré tvoria (aj v zmysle judikatúry najvyššieho súdu) dostatočný podklad pre vznesenie obvinenia.

26. Ústavný súd neopomenul, že uznesenie generálneho prokurátora, a to predovšetkým v rovine jeho dôvodov, na prvý pohľad koliduje so závermi najvyššieho súdu, na ktorých tento založil zamietnutie sťažnosti sťažovateľa podanej proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu o jeho vzatí do väzby.

27. Zistená skutočnosť však podľa názoru ústavného súdu nemusí nevyhnutne viesť k vyhoveniu ústavnej sťažnosti.

28. Už samotný fakt, že Trestný poriadok zveruje rozhodovanie o väzbe súdu, nie prokurátorovi, predpokladá eventualitu rôznosti pohľadov väzobného súdu a prokurátora na kritériá prípustnosti väzobného stíhania. Ak by zákonodarca zamýšľal takúto eventualitu vylúčiť, nezveroval by posudzovanie predmetných kritérií paralelne dvom odlišným mocenským sústavám.

29. V okolnostiach sťažovateľovej veci ústavný súd v prvom rade poukazuje na časové súvislosti trestného stíhania. Najvyšší súd rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa 14. októbra 2021. V tom čase ešte nebolo vydané uznesenie špeciálneho prokurátora (28. október 2021), ktoré generálny prokurátor označil ako porušujúce zákon v neprospech sťažovateľa. Je síce pravdou, že už bolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia (generálnym prokurátorom taktiež vyhodnotené ako sčasti nezákonné), no jednou z podmienkou rozhodovania o väzbe je procesný status obvineného, čo bolo „vdďaka“ vzneseniu obvinenia, hoci napadnutému sťažnosťou sťažovateľa, splnené.

30. Ďalším podstatným aspektom hodnotenia významu uznesenia generálneho prokurátora pre rozhodnutie ústavného súdu o sťažovateľovej ústavnej sťažnosti je skutočnosť, že uznesenie špeciálneho prokurátora, ako aj uznesenie o vznesení obvinenia boli zrušené iba v časti týkajúcej sa skutku 2). Vznesenie obvinenia v časti skutku 1) tak spĺňalo nielen v čase rozhodovania najvyššieho súdu, ale aj v súčasnosti spĺňa požiadavku zákonnosti. To potvrdzuje aj samotné uznesenie generálneho prokurátora. Pre rozhodovanie najvyššieho súdu nebolo podstatné, z koľkých skutkov je sťažovateľ obvinený. Ako už bolo uvedené, postačoval právny status obvineného, ktorý napĺňa aj vznesenie obvinenia iba zo spáchania skutku 1).

31. V tejto súvislosti ústavný súd neopomenul, že generálnym prokurátorom deklarovaná nezákonnosť vznesenia obvinenia v skutku 2) má dopad na kvalifikáciu trestného činu,

zo spáchania ktorého je sťažovateľ obvinený. Kritérium veľkého rozsahu činu podľa § 333 ods. 3 Trestného zákona odpadá a skutok 1), zo spáchania ktorého je sťažovateľ obvinený naďalej, môže byť kvalifikované nanajvyš ako prečin. Pre ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu to však podľa názoru ústavného súdu nie je relevantné. Aj osoba obvinená z prečinu môže byť väzobne stíhaná, hoci lehoty väzby sú kratšie. Sťažovateľ bol však uväznený na obdobie piatich mesiacov, čo berúc do úvahy, že v jeho prípade išlo o „prvoväzbu“, rešpektuje maximálnu lehotu trvania väzby pre prečin v prípravnom konaní [§ 76 ods. 7 písm. a) Trestného poriadku]. Ani prekvalifikovanie stíhanej trestnej činnosti, ktorej sa mal sťažovateľ dopustiť, do nižšieho „pásma“ závažnosti ako aktuálny dôsledok uznesenia generálneho prokurátora, preto nemá dopad na ústavnú akceptovateľnosť rozhodnutia najvyššieho súdu.

32. Napokon ústavný súd musí zaujať stanovisko aj k vplyvu záveru generálneho prokurátora o nezákonnosti a nepoužiteľnosti výpovedí [redacted] a [redacted] na ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu.

33. Dominantou rozhodovania väzobného súdu v štádiu prípravného konania je ochrana osobnej slobody obvinenej osoby. Ide tu teda o poskytovanie záruk ochrany základného práva obvineného, zásah do ktorého musí „odobriť“ súd charakterizovaný atribútom nezávislosti. Väzobný súd však v štádiu prípravného konania trestnému procesu „nevládne“ spôsobom porovnateľným s prokurátorom, ktorý je „pánom“ prípravného konania. Väzobný súd v prípravnom konaní nemôže usmerňovať priebeh vyšetrovania, nedisponuje širokými pokynovými právomocami voči orgánom činným v trestnom konaní porovnateľnými s možnosťami prokuratúry. V neposlednom rade je jeho dokazovanie obmedzené len na záver o dôvodnosti väzobného stíhania. Inak povedané, väzobný súd v prípravnom konaní nesupluje činnosť prokuratúry. Preto aj jeho kapacita vyhodnotiť do momentu rozhodovania o väzbe všetky dôkazy (z nich mnohé nie sú ním samým vykonané) je, na rozdiel od prokurátora, ktorý môže byť prítomný pri vykonávaní každého dôkazu a hodnotiť ho na báze bezprostredného vnímania, značne limitovaná. Napriek tomu mu nielen zákonodarca, ale dokonca aj ústava zverujú kompetenciu rozhodovať o vzatí do väzby. Syntéza oboch faktorov ústi do plnej akceptovateľnosti prístupu najvyššieho súdu, ktorý konštantne judikuje, že nie je úlohou väzobného súdu s konečnou platnosťou uzatvárať hodnotenie dôkazov či ich použiteľnosť. Preto aj ústavný súd musí pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe brať do úvahy uvedené determinanty. To zahŕňa aj akceptáciu predpokladu, že väzobný súd a prokuratúra môžu mať odlišný názor hoci aj na dôvodnosť vznesenia obvinenia a na použiteľnosť dôkazov, na ktorých obvinenie stojí. Napokon, prokurátorovi nič nebráni v tom, aby, obrazne povedané, na druhý deň po rozhodnutí o vzatí do väzby nezávisle od názoru väzobného súdu podľa § 79 ods. 1 Trestného poriadku nariadil prepustenie obvineného na slobodu.

34. Na podklade prezentovaných všeobecných východísk ústavný súd nehodnotí postoje najvyššieho súdu a generálneho prokurátora na význam a použiteľnosť ťažiskových svedeckých výpovedí v neprospech záverov najvyššieho súdu, ktorý dovtedajšie výsledky vyšetrovania musel vyhodnotiť výlučne z hľadiska prípustnosti väzobného stíhania sťažovateľa. Podľa záverov ústavného súdu prezentovaných v ďalšej časti odôvodnenia jeho uznesenia sa tejto svojej povinnosti zhostil ústavne udržateľným spôsobom.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv postupom a uznesením špecializovaného trestného súdu:

35. Pokiaľ ide o uznesenie špecializovaného trestného súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity normatívne objektivizovaný v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať avizované uznesenie špecializovaného trestného súdu, keďže ho už preskúmal na základe sťažnosti najvyšší súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu právam sťažovateľa (m. m. III. ÚS 682/2017, II. ÚS 46/2018, II. ÚS 134/2018, II. ÚS 206/2018, II. ÚS 236/2018, II. ÚS 272/2018, III. ÚS 175/2018, IV. ÚS 507/2020).

36. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014, III. ÚS 682/2017, II. ÚS 46/2018, II. ÚS 134/2018, II. ÚS 206/2018, II. ÚS 236/2018, II. ÚS 272/2018, IV. ÚS 507/2020).

III.3. K namietanému porušeniu označených práv postupom najvyššieho súdu a napadnutým uznesením:

37. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ v prvom rade ponúka názor o tom, že konštrukcia skutkovej vety uznesenia o začatí trestného stíhania z 15. júla 2021 je natoľko abstraktná, že umožňuje vedenie trestného stíhania pre akúkoľvek trestnú činnosť korupčného charakteru páchanú v súvislosti s ovplyvňovaním priebehu vedených či ešte nezačatých trestných konaní. Ďalej podotýka, že v uvedenej skutkovej vete je nedostatočne identifikované miesto spáchania skutku, predmet vedených trestných konaní a súvisiace otázky. Poukazuje na absenciu totožnosti skutku v uznesení o začatí trestného stíhania z 15. júla 2021 a uznesení o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia z 22. septembra 2021. Súčasne upriamuje pozornosť na to, že uznesením o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia z 22. septembra 2021 bolo začaté trestné stíhanie v jeho veci druhýkrát. Ústavný súd dospel po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, napadnutým uznesením a ďalšími prílohami k záveru, že tejto sťažnostnej námietke nemožno prisvedčiť.

38. Ústavný súd považuje za prirodzené a logické, že kým v uznesení o začatí trestného stíhania z 15. júla 2021 je skutok, ktorého sa mal sťažovateľ dopustiť, vymedzený abstraktnejšie, v uznesení o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia sťažovateľovi z 22. septembra 2021 je vymedzenie skutku konkrétnejšie a precíznejšie. Na tomto mieste ústavný súd podotýka, že ako podozrivý, tak aj subjekt, ktorý mal byť uplácany, je už v uznesení z 15. júla 2021 identifikovaný dostatočne jednoznačne a nezameniteľne. Názor najvyššieho súdu o tom, že je štandardné, že uznesenie o začatí trestného stíhania je všeobecnejšie, a až následne, po získaní ďalších skutočností, informácií a dôkazov, dochádza ku konkretizácii skutkových zistení a samotného skutku, teda ústavný súd nepovažuje za nelogický a ústavne nekonformný.

39. Opätovné začatie trestného stíhania uznesením z 22. septembra 2021 považuje ústavný súd v názorovej zhode s najvyšším súdom za redundantné. Ústavný súd podotýka, že nejde o okolnosť, ktorá by zasahovala do základných práv sťažovateľa. Predmetný postup preto nemožno kvalifikovať ako porušenie ustanovení ústavy a dohovoru. Rovnaký záver považuje ústavný súd

vysloviť aj vo vzťahu k absencii konkretizácie miesta spáchania skutku a súvisiacich okruhov v uznesení o začatí trestného stíhania. K namietanému porušeniu predmetného ustanovenia Trestného poriadku sa žiada uviesť, že ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) má svoje špecifické právomoci, v rámci ktorých môže rozhodovať iba o porušení základných práv alebo slobôd sťažovateľov, a preto sa v konaní pred ústavným súdom nie je možné domáhať vyslovenia porušenia tých práv, ktoré fyzickým osobám a právnickým osobám ustanovuje zákon (m. m. napr. II. ÚS 193/06, II. ÚS 211/06). Ústavný súd je totiž v zmysle čl. 124 ústavy povolaný prioritne na ochranu ústavnosti, nie zákonnosti, preto nie je v prvom rade oprávnený vykladať podústavné právo, ale len sledovať zlučiteľnosť výkladu iných orgánov verejnej moci a postupu, ktorým sa k svojim záverom dopracujú, s ústavou, ústavnými zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktoré majú prednosť pred zákonmi. Nie každú nezákonnosť totiž možno automaticky považovať aj za porušenie ústavnosti (m. m. napr. II. ÚS 23/96, II. ÚS 193/06, II. ÚS 211/06, II. ÚS 576/2012, II. ÚS 503/2020, II. ÚS 546/2020, IV. ÚS 98/2020, IV. ÚS 378/2020).

40. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie povinnosti orgánov činných v trestnom konaní vzniesť obvinenie bez meškania, pre ústavný súd je podstatné, že procesné úkony realizované vo fáze medzi začatím trestného stíhania a vznesením obvinenia musia byť po vydaní uznesenia o vznesení obvinenia vykonané znovu tak, aby bolo učené zadost' sťažovateľovmu právu na obhajobu. Samotný časový odstup medzi vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania z 15. júla 2021 a vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia z 22. septembra 2021 preto nemá za následok upretie obhajobných práv sťažovateľa. Napokon, aj z odôvodnenia uznesenia generálneho prokurátora (strana 10 horná časť, strany 14, 16 a 18) výslovne vyplýva, že tak [REDAKOVANÉ], ako aj [REDAKOVANÉ] boli vypočutí aj po vznesení obvinenia (generálny prokurátor uvádza termíny 6. a 7. októbra 2021), teda v podmienkach poskytujúcich sťažovateľovi ako obvinenému priestor na plné uplatnenie jeho procesných práv.

41. Pokiaľ sťažovateľ v súvislosti s namietanou prílišnou abstraktnosťou skutkovej vety v uznesení o začatí trestného stíhania (15. júl 2021) na strane 11 ústavnej sťažnosti poukazuje na bod 57 nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 33/2021-80 z 13. mája 2021, ide o nepriliehavý odkaz. Sťažovateľom citovaná pasáž z predmetného nálezu sa totiž kritizovala vymedzenie skutku v uznesení o vznesení obvinenia, ktoré nezahrňalo obligatórny znak objektívnej stránky skutkovej podstaty vyšetrovaného trestného činu, nie abstraktné formulácie pri opise skutku.

42. Ústavný súd nemohol prisvedčiť ani sťažnostnej námietke, ktorej obsahom bola „nadkvalifikácia“ skutkov, ktoré sa sťažovateľovi kladú za vinu, a súvisiaca námietka nejednoznačností vo výpovediach tzv. kajúcnikov. S „nadkvalifikáciou“ skutkov sa už ústavný súd vysporiadal v bode 31 odôvodnenia tohto svojho uznesenia. Sťažovateľom naznačované nepresnosti v rozsahu činu podplácania (strana 14 a 15 ústavnej sťažnosti) teda dôvodnosť väzobného stíhania na podklade napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu nespochybňujú.

43. V systematicky nadväzujúcej sťažnostnej argumentácii sťažovateľ spochybňuje objektivizáciu dôvodného podozrenia zo spáchania skutku, ktorý sa mu kladie za vinu. V konkrétnostiach sťažovateľ pochybuje o dôveryhodnosti výpovedí tzv. kajúcnikov a relevancii produkovaných listinných dôkazov. Ústavný súd nemôže sťažovateľovi dať za pravdu ani v tomto ohľade.

44. Úvodom k tejto sťažostnej námietke ústavný súd odkazuje na svoju permanentnú rozhodovaciu prax, ktorá vychádza z toho, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a druhostupňového súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. napr. IV. ÚS 372/08, III. ÚS 808/2016, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 341/2021, III. ÚS 489/2021), pretože tieto konania z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj druhostupňového), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. napr. III. ÚS 489/2021, IV. ÚS 350/09).

45. Ústavný súd je po komplexnom posúdení a následnom zhodnotení kvality odôvodnenia uznesenia špecializovaného trestného súdu a odôvodnenia napadnutého uznesenia názoru, že oba sudy hľadeli na zabezpečenie dôkaznej matérie nielen jednotlivo, ale aj vo vzájomných súvislostiach. V avizovaných intenciách považuje ústavný súd za potrebné upriamiť pozornosť sťažovateľa na relevantnú časť odôvodnenia uznesenia špecializovaného trestného súdu, podporenú relevantnými závermi ústavného súdu, na ktoré všeobecný súd poukázal. Špecializovaný trestný súd najskôr vyriekol, že z pohľadu materiálnych podmienok väzby je potrebné posudzovať, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, v ktorom sa vidí trestný čin. Následne z uznesenia špecializovaného trestného súdu vyplýva: *„Existencia takéhoto dôvodného podozrenia pritom predpokladá, že sú dané skutočnosti alebo informácie, ktorými by bolo možné presvedčiť nezávislého a objektívneho pozorovateľa o tom, že sa dotyčná osoba mohla dopustiť trestného činu. Tieto skutočnosti, na ktorých sa podozrenie zakladá, však nemôžu byť na rovnakej úrovni ako skutočnosti potrebné k odôvodneniu odsúdenia, alebo i k podaniu obžaloby, čo je predmetom až ďalšej fázy trestného konania.“* Ústavný súd je názoru, že takto konštruované odôvodnenie je dostatočne logické a nevzhladá na ňom žiaden aspekt, ktorý by bol v rozpore s ústavou a dohovorom garantovanými právami.

46. Vo vecnej nadväznosti na uvedené úvahy je ústavný súd v konformite s mienkou najvyššieho súdu objektivizovanou v napadnutom uznesení toho názoru, že sťažovateľ opomína reflektovať štádium, v ktorom sa nachádza trestné konanie vedené voči jeho osobe. Najvyšší súd k tomu v napadnutom uznesení uviedol: *„Aj keď sa obvinený snaží spochybňovať hodnovernosť uvedených výpovedí, je nutné si uvedomiť štádium, v ktorom sa trestné konanie nachádza. Na tomto mieste si je ale nutné uvedomiť, ako to už bolo vyššie uvedené, že rozhodovanie o väzbe nie je rozhodovanie o vine a treste a úlohou súdov pri rozhodovaní o väzbe nie je s konečnou platnosťou uzatvárať hodnotenie dôkazov či ich použiteľnosť. Skutočnosti zakladajúce podozrenie, že obvinený sa mal dopustiť stíhanej trestnej činnosti, ako to už bolo vyššie uvedené, nemusia byť na úrovni dôkazov potrebných k odôvodneniu odsúdenia alebo k podaniu obžaloby, majú „len“ objektívneho, nezaujatého pozorovateľa presvedčiť o tom, že obvinený mohol trestný čin spáchať. Hodnotenie jednotlivých dôkazov spôsobom, ako sa ho obvinený v sťažnosti dožaduje, však patrí ďalšiemu štádiu trestného konania. Je absolútne nepochybné, že vo veci je nutné vykonať ďalšie dôkazy (menované aj prokurátorom v návrhu na vzatie do väzby) a v kontexte týchto bude možné hodnotiť dôkazy obhajobou uvádzaným spôsobom.“* Ústavný súd dodáva, že aj vo svojej rozhodovacej praxi už mnohokrát vyslovil, že všeobecný súd sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriava na hodnotenie viny obvineného, obhajoby obvineného, okolnosti jeho zatknutia alebo dôkazov spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Súd pri rozhodovaní o väzbe skúma iba to, či sú splnené materiálne a formálne podmienky väzby predstavujúce základné väzobné podmienky, ktorých existencia musí byť daná pri vzatí obvineného do väzby, ako aj pri celom jej ďalšom trvaní (m. m. napr. I. ÚS 364/2021, II. ÚS 115/2016, II. ÚS 24/2020, I. ÚS 552/2020). Z uvedených dôvodov nemožno túto čiastku sťažnostnej argumentácie kvalifikovať ako dôvodnú.

47. Následná sťažnostná argumentácia sumarizuje predchádzajúce argumentačné okruhy a vo svojej podstate zdôrazňuje, že sťažovateľ má v porovnaní so všeobecnými súdmi odlišný názor na vyhodnotenie miery dôvodnosti podozrenia, že spáchal trestný čin, ktorý sa mu kladie na vinu. V tomto smere ústavný súd akcentuje, že jeho úloha sa pri posudzovaní rozhodnutí podrobovaných ústavnému súdnemu prieskumu obmedzuje na sledovanie, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd. Ústavný súd preto nemôže zasahovať do skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné (m. m. napr. II. ÚS 465/2011, II. ÚS 626/2016, II. ÚS 627/2016, II. ÚS 662/2016, III. ÚS 271/07). Vo svetle argumentácie, ktorú ústavný súd rozviedol vyššie, sa mu závery všeobecných súdov v rovine hodnotenia dôkaznej matérie so zreteľom na štádium trestného konania nejavia ako arbitrárne, neudržateľné či extrémne nezodpovedajúce tomu, čo rezultuje z výpovedí tzv. kajúcnikov a doplňujúcej dôkaznej matérie (najmä výpoveď [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a listinné dôkazy).

48. Ďalšie argumenty sťažovateľa súvisia s väzbou, do ktorej bol vzatý podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Jednotiacou námietkou sťažovateľa je poukaz na to, že táto väzba je uňho zdôvodnená len charakterom a spôsobom páchania trestnej činnosti. Sťažovateľ aj v tejto súvislosti poukazuje na stranách 25 a 26 ústavnej sťažnosti na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 33/2021-80 z 13. mája 2021. Ani v tejto časti nemohol ústavný súd sťažnosť hodnotiť inak ako zjavne neopodstatnenú.

49. Pokiaľ sťažovateľ poukazuje na nedostatočné výkladové závery všeobecných súdov ohľadom dôvodnosti väzby tak, ako boli prezentované v náleze ústavného súdu č. k. III. ÚS 33/2021-80 z 13. mája 2021 (každý obvinený z určitých druhov trestných činov by bol vzatý do väzby a z väzby ako fakultatívnej možnosti by sa stala väzba obligatórna), ústavný súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť sťažovateľa na jeden podstatný fakt. V spomenutom náleze ústavný súd podrobil vecnej kritike odôvodňovanie tzv. kolúzie charakterom trestnej činnosti v rovine *in abstracto*. Inak povedané, relevantné riziko kolúzie nemožno založiť iba na skutočnosti vznesenia obvinenia za určitý v Trestnom zákone zakotvený trestný čin. V sťažovateľovom prípade však všeobecné súdy nebezpečenstvo nedovoleného správania odvodili predovšetkým z významných konkrétnych okolností (*in concreto*), za ktorých mal sťažovateľ páchať vyšetřovanú trestnú činnosť. Ústavný súd podotýka, že sťažovateľ sa mal dopúšťať trestného činu podplácania práve na ten účel, aby sa voči nemu neviedlo trestné stíhanie, prípadne aby mal vedomosť o potenciálnych a aj reálnych trestno-procesných aktivitách orgánov činných v trestnom konaní nasmerovaných vo vzťahu k jeho osobe. Rovnako tak pokračovací charakter trestnej činnosti indikuje na posilnené sťažovateľove sklony vykonávať nedovolené aktivity vo vzťahu k hroziacemu trestnému stíhaniu vlastnej osoby.

50. V súvislosti so sťažovateľovou argumentáciou nálezom ústavného súdu č. k. III. ÚS 33/2021-80 z 13. mája 2021 považuje ústavný súd za potrebné poukázať na ešte jeden podstatný moment. Kým v skutkových intenciách avizovaného nálezu nedokázali orgány činné v trestnom konaní, respektíve všeobecné súdy, uviesť mená konkrétnych osôb, proti ktorým by mohli smerovať tzv. kolúzne aktivity sťažovateľa, ani po deviatich mesiacoch trvania tzv. kolúznej väzby, v prípade sťažovateľa ide o tzv. prvoväzbu. Uznesenie špecializovaného trestného súdu exaktne (menovite a funkčne) identifikuje svedkov, ktorých bude potrebné vypočúť v ďalšom priebehu trestného konania. Je zrejmé, že s viacerými z týchto svedkov sa sťažovateľ poznal, udržoval s nimi osobný vzťah a mal s nimi prichádzať do kontaktu pri páchaní trestnej činnosti, ktorá sa mu kladie za vinu. Osobitne, pokiaľ ide o osobu [REDAKOVANÉ], sťažovateľ nespochybňuje, že sa s ním stýkal, pričom [REDAKOVANÉ] mal získať zo vzájomného vzťahu so sťažovateľom viacnásobne osobné profity. Ústavný súd je v týchto intenciách názoru, že súhrn prezentovaných skutkových okolností odôvodňuje dostatočné riziko nedovoleného (tzv. kolúzneho) konania vyžadujúce uvalenie väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

51. Vecne a systematicky nadväzujúca sťažnostná argumentácia sa upína na deficit dôvodu tzv. predstihovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. K dôvodom tejto väzby špecializovaný trestný súd poukázal na rozsiahlu rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít trestného práva. Ústavný súd nevidí dôvod na odklon od týchto názorov. V tejto súvislosti odkazuje tak na svoju rozhodovaciu prax, ako aj na decíznu činnosť Ústavného súdu Českej republiky. Z avizovaných judikatúrnych línií výstižne vyplýva, že pri rozhodovaní o väzbe súd môže riziko ďalšieho páchania trestnej činnosti len odhadovať (prognózovať), a preto nie je nevyhnutne potrebné, aby zo strany väzobne stíhaných obvinených už k takýmto konaniam alebo pokusom o ne došlo. Akceptácia tohto názoru by zbavovala väzbu jej preventívneho a zabezpečovacieho charakteru (m. m. I. ÚS 162/2016, I. ÚS 232/2017, I. ÚS 87/2019, I. ÚS 314/2021, II. ÚS 67/2013, IV. ÚS 339/2018, IV. ÚS 408/2020). Inými slovami, *„každé rozhodovanie o väzbe se odehrává jen v rovině pouhé pravděpodobnosti – a nikoli jistoty – ohledně důsledků, které mohou nastat, nebude-li obviněný držen ve vazbě* [m. m. nález Ústavného súdu Českej republiky č. k. I. ÚS 603/07, nález Ústavného súdu Českej republiky č. k. I. ÚS 980/14]. Ústavný súd preto konštatuje, že sťažovateľovi sa v konaní pred ústavným súdom nepodarilo žiadnym ústavnoprávne relevantným spôsobom spochybníť ústavnosť jeho preventívnej väzby. Podľa názoru ústavného súdu majú výroky všeobecných súdov oporu v odôvodneniach, ktoré sú založené na racionálnej úvahe. Prijaté závery sú logické, bez rozporov, predchádzalo im dôsledné vyhodnotenie skutkových zistení vyplývajúcich z vykonaných dôkazov a následná aplikácia príslušných ustanovení procesnoprávneho predpisu, ktorým sa konanie riadilo, a to bez toho, aby interpretácia a použitie dotknutých trestnoprávnych noriem odporovali ich zneniu, zmyslu a účelu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nevyhovел ani tejto sťažnostnej námietke.

52. Obsahom ďalších argumentov formulovaných sťažovateľom je procesná pasivita orgánov činných v trestnom konaní. Podľa sťažovateľovej mienky ho mali orgány činné v trestnom konaní vypočúť v procesnej pozícii podozrivého, a týmto postupom verifikovať kredibilitu výpovedí tzv. kajúcnikov. Uvedený argument nevyhodnotil ústavný súd ako ústavno-právne relevantný. Sťažovateľ bol po vznesení obvinenia, a to v procesnom štádiu pred rozhodovaním o väzbe,

procesne predpísaným spôsobom vypočutý s plnou garanciou obhajobných práv. Z tohto pohľadu ústavný súd nevidí priestor pre vyslovenie porušenia sťažovateľovho práva na obhajobu.

53. Pokiaľ ide o námietku porušenia zásady prezumpcie neviny, ústavný súd vo svojej ranej i aktuálnej rozhodovacej činnosti akcentuje, že zo zásady prezumpcie neviny nevyplýva zákaz, aby s tými, proti ktorým sa vedie trestné konanie, nebolo možné zaobchádzať ako s obvinenými. Obvinení sú povinní strpieť určité obmedzenia, akými sú napríklad väzba a iné. Rôznorodé zákonné obmedzenia a opatrenia, ktoré sú obvinení povinní strpieť, respektíve rešpektovať, nenarušujú zásadu prezumpcie neviny, keďže ich účelom nie je ani zistenie a ani vyhlásenie viny obvinených, t. j. nahradenie právoplatného odsudzujúceho rozsudku súdu (m. m. napr. PL. ÚS 12/98, II. ÚS 243/06, I. ÚS 43/08, I. ÚS 212/08, II. ÚS 440/08, III. ÚS 523/2011, III. ÚS 581/2021). Ústavný súd teda nevzhladol ani túto sťažnostnú argumentáciu ako dôvodnú.

54. Sťažovateľova argumentácia tzv. doktrínou plodu otráveného stromu nie je podľa názoru ústavného súdu správna. Ústavný súd poukazuje na svoju vlastnú rozhodovaciu prax, v ktorej stabilne aplikuje závery medzinárodných justičných autorít produkované vo vzťahu k oslabovaniu predmetnej doktríny. Prípustnosť „problematického“ dôkazu môže byť v tomto zmysle v konkrétnostiach vecí vyvážená záujmom na potrestaní páchatel'a závažného trestného činu (pozri napr. III. ÚS 561/2021). Ústavný súd osobitne akcentuje, že prezentované výsledky si vecne osvojil a ideovo ich rozvíja i zhodnocuje. V tomto dôsledku sa stali sa súčasťou tuzemskej ústavnej súdnej doktríny. Z avizovaných dôvodov ústavný súd nevyhovel ani tejto sťažnostnej námietke.

55. Len *obiter dictum* k naznačenej teórii „otráveného ovocia“ ústavný súd v zhode s názormi tuzemských súdnych autorít uvádza, že ide o angloamerickú doktrínu, ktorú slovenská trestná teória a ani prax doteraz v plnej miere neprevzala. Podstatné je pristupovať k hodnoteniu zákonnosti a prípustnosti dôkazov vždy diferencovane s ohľadom na vadu vzniknutú v procese dokazovania a nerformulovať paušálne závery, že celý dôkaz získaný prípadne na základe procesne nie celkom korektného úkonu je „otrávený“ (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 6 Tz 3/2017-I. zo 7. júna 2017, m. m. II. ÚS 48/2020). Ústavný súd v tejto súvislosti so zreteľom na štádium, v ktorom sa trestné konanie aktuálne nachádza, opätovne pripomína, že nie je úlohou všeobecných súdov rozhodujúcich o väzbe s konečnou platnosťou uzatvárať hodnotenie dôkazov či ich použiteľnosť (v podrobnostiach bod 46 tohto uznesenia).

56. Ústavný súd v závere považoval za potrebné osobitne sa vyjadriť k námietke porušenia čl. 6 dohovoru napadnutým uznesením. Tu ústavný súd prioritne poukazuje na rozhodovaciu činnosť ESLP. ESLP jednoznačne vymedzil záver, že záruky normatívne objektivizované v čl. 6 dohovoru sa v „trestných“ veciach týkajú len konaní, v ktorých sa rozhoduje o „oprávnenosti“ obvinenia („*bien-fondé*“), a nevzťahujú sa na mnohé konania súvisiace s trestným stíhaním, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o oprávnenosti obvinenia, t. j. rozhodovanie o vine a treste. Vychádzajúc z uvedeného, režimu čl. 6 dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister c. Rakúsko z 26. 6. 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. 11. 1969). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (m. m. pozri napr. I. ÚS 103/2010, III. ÚS 195/2010, I. ÚS 696/2013, III. ÚS 202/2015,

III. ÚS 277/2016, III. ÚS 622/2016, III. ÚS 799/2016, III. ÚS 714/2017, III. ÚS 118/2018, II. ÚS 48/2021, II. ÚS 123/2021, III. ÚS 194/2021).

57. V nadväznosti na uvedené ústavný súd upriamuje pozornosť aj na svoju judikatúru, podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 dohovoru. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 6 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje čl. 5 dohovoru (m. m. pozri napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07, III. ÚS 622/2016, III. ÚS 799/2016, III. ÚS 714/2017, II. ÚS 123/2021, III. ÚS 194/2021). Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd o odmietnutí ústavnej sťažnosti aj v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (rovnako napr. III. ÚS 194/2021).

58. Ústavný súd so zreteľom na uvedené pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k zisteniu, že napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia základných práv a slobôd sťažovateľa uvedených v záhlaví tejto ústavnej sťažnosti, z čoho rezultuje, že dôvodnosť ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Podanú ústavnú sťažnosť preto ústavný odmietol v jej celosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

59. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v tejto ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2022

Peter Straka
predseda senátu